

CHP ve Kanatları

İçeriği Yazan: [Eren GÜNER](#) [1] Zaman: Çar, 24/04/2013 - 10:27

Kaset skandalının ardından genel başkanlığa Kemal Kılıçdaroğlu'nun gelmesiyle birlikte halihazırda kurultaylar partisi olarak anılan CHP'de bir başka tartışma başladı. Var olduğu iddia edilen, "ulusalcılar-sosyal demokratlar", "gelenekçiler- yenilikçiler" olarak adlandırılan iki grubun parti içi mücadelesi gündemin vazgeçilmezlerinden biri haline geldi. Özellikle Genel Başkan Yardımcısı Gülseren Onağ'ın istifası ile daha fazla konuşulmaya başlayan bu konuyu daha iyi anlayabilmek için gelin sosyal demokrasinin ve Türkiye'deki merkez solun geçmişinde kısa bir gezintiye çıkalım.

CHP'nin referans olarak aldığı, parti programında açıkça ve defalarca yer alan "sosyal demokrasi düşüncesi", Eduard Bernstein'in II. Enternasyonal ile birlikte, Karl Marx'ın "Komünist Manifesto" ve "Das Kapital"de yer alan düşüncelerini revizyona tabi tutmasıyla oluşmuş, genel hatlarıyla eşit ve özgür bir topluma mevcut liberal sistem içerisinde demokratik mücadeleyle ulaşılabilceği anlayışı üzerine kurulmuştur.

Bu sonuca ulaşana kadar Bernstein Marx'ın düşüncelerini çeşitli yönlerden sert bir biçimde eleştirmiştir. Bu eleştirilerinden biri de Marx'ın "Komünist Manifesto"sunda yer alan "İşçilerin vatani yoktur" düşüncesidir. Bernstein'e göre işçilerin her biri işçi hakları için mücadele etmelerinin yanı sıra kendi ülkelerinin vatandaşlarıdır ve ulusal programlarının gerçekleşmesi için de çalışırlar. 1914 yılında başlayan 1. Dünya Savaşı'na katılan ülkelerin işçilerinin kendi ülkeleri adına diğer ülke işçileriyle savaşmak üzere cepheye koşmakta tereddüt göstermemesi Bernstein'i tarihsel olarak haklı çıkarmıştır. Dolayısıyla sosyal demokrasi, her ülke için değişmez ve katı koşulları olan bir siyasi doktrinden çok, "adalet, eşitlik, özgürlük, dayanışma" kavramlarını evrensel referanslar olarak merkezine yerleştiren ancak her ülkenin bu kavramları kendi iç dinamikleri doğrultusunda politikalar üretmek gerçekleştirmesi gerektiğini söyleyen bir ideoloji olarak siyasi arenadaki yerini almıştır.

Türkiye'deki merkez sol, 80 darbesinden sonra adeta yeniden başlayan Türk Siyasi Tarihi'nde Erdal İnönü önderliğindeki SODEP ve SHP'de, sosyal demokrasinin evrensel referanslarının siyasetini tümüyle şekillendirmesine izin vermiş, iç zaman zaman ihmal etmiştir. Bu politika SHP'ye 89 yerel seçimlerinde üç büyük ilin belediye başkanlığını hediye etse de 91 yılında Kürt hareketinin temsilcisi DEP üyelerinin SHP kadrolarından meclise sokulması demokrasiyi güçlendirecek bir hamle olmasına karşın dönemin şartlarında halk tarafından olumlu karşılanmamış ve SHP'nin 20.75 % oyla üçüncü parti olmasına sebep olmuştur. Sonrasında ise özellikle Deniz Baykal'ın başını çektiği parti içi muhalefet sebebiyle tutarlı ve güçlü politikalar üretilmemiş ve 93 yılında Erdal İnönü'nün genel başkanlığı bırakacağını açıklamasıyla parti geri dönüşünü olmayan bir yola girmiş, nihayetinde 95 yılında yine Deniz Baykal tarafından açılan CHP ile birleşmiştir. Bunun yanında Deniz Baykal önderliğindeki CHP ise sosyal demokrasinin işaret ettiği eşit gelir dağılımı, işçi hakları, adalet gibi kavramları ikinci plana atmış, üniter yapı ve laiklik kavramlarını siyasetlerinin birinci önceliği haline getirmiştir. Bu da halk nezdinde kabul görmemiş CHP uzun yıllar boyunca ana muhalefet partisi olmaktan öteye gidememiştir.

Günümüzde geline nokta CHP genel başkanı Kemal Kılıçdaroğlu sosyal demokrasinin evrensel referanslarını önceliğine alanlar ile ulusal dinamikleri politikalarında birinci sıraya yerleştirenleri aynı çatı altında toplamaya çalışıp, sosyal demokrasinin işaret ettiği "evrensel-ulusal" sentezi

gerçekleştirmeye çalışmaktadır. Elbette sentezin sancılı olması normaldir ancak parti içi demokrasinin kapalı grup toplantıları, MYK toplantıları, parti meclisi toplantıları gibi parti organlarında işletilmesi; tartışmaların medyaya yansımaması gerekliliği unutulmamalıdır. Zira 76 milyonluk bir ülkeyi yönetmeye aday bir parti, politikalarında ve söylemlerinde tutarlı ve güçlü olmak durumundadır. Umuyorum ki günümüz CHP'si geçirdiği bu süreç sonunda, gerçek sosyal demokrat bir parti olarak 70'lerin Ecevit'inin CHP'sinden sonra yeniden Türk Siyasi Tarihi'ndeki yerini alır.

Eren GÜRER

eren.gurer@politikadergisi.com [2]

Yorumlar

Sosyal Demokrasi mi, yoksa Antiemperyalizm mi?

İçeriği Yazan: Mehmet ÇAĞIRICI Zaman: Çar, 24/04/2013 - 14:38

Ülkemizde "Sosyal Demokrasi" kavramı yanlış değerlendirilmektedir. "Sosyal Demokrasi" bir ideolojidir; tarihsel kökü Almanya'dır. Sayın Eren Güre'ın yazdığı gibi zamanında Berntein 'in Karl Marks'ın "İşçilerin vatani yoktur" düşüncesini eleştirmesiyle değil, **çarpıtmasıyla** doğmuş bir ideolojidir. Ayrıca 1914 yılında Alman işçilerinin I. Dünya savaşına koşarak gitmekte tereddüt göstermemesi Berntein'in tarihsel haklılığını asla göstermez!

Sayın Eren Güre'ın bu mantığı çok yanlış! O zaman bu mantığa göre II. Dünya savaşında da bütün Avrupa'yı işgal edip 55 milyon insanın ölümüne neden olan faşist NAZİ ordularına katılan 3 milyon alman işçisi de faşisttir. Veya bugün AKP'ye oy veren 25 milyon seçmenin en az 15 milyonu işçi emekçidir; bunlar da Atatürk düşmanı gericilerdir.

Bütün bunlar denebilir mi? Bence hayır! Çünkü herkes az çok bilir ki, işçi sınıfının ve tek tek emekçilerin nesnel(Objektif) çıkar ve durumlarıyla, onların sahip oldukları toplumsal bilinç, ideoloji ve fikirler arasında pek ala büyük farklılıklar vardır. Bir haksız emperyalist savaşa koşarak giden işçiler asla kendi sınıfsal çıkarlarının bilincinde olmayan işçilerdir. Şimdi, bu durumdan hareket ederek Bernstein haklı çıktı denebilir mi?

"Sosyal Demokrasi" ideolojisinin gerçek anlamda çok iyi algılanması ve anlaşılması için mutlaka bu kavramın **emperyalizm** kavramı bağlamında değerlendirilmesi şarttır!!

Karl Marks'ın yaşadığı dönemde kapitalizm henüz emperyalizme evrilmemişti! Emperyalizm öncesi kapitalizmin gelişimine, evrimine motor olan temel ilke ise, **özgür rekabet** idi. K. Marks'ın yaşadığı 19. Yüzyılda Özgür rekabet koşullarında Batı Avrupa'da (İngiltere, Fransa, Almanya, İtalya vs.) kapitalizmin gelişimi orantılı, dengeli, ülkeler ve bölgeler arasında büyük gelişim farklı olmadan yürüyordu. İşte bu koşullarda K. Marks, **iki nedenle** "İşçilerin vatani yoktur" tezini savunmuştur:

- K. Marks kendi yaşadığı zamanda işçi sınıfının kapitalizmi devrimle aşarak sosyalizmi kurması olgusu, **aynı zamanda** ve **ulusal değil, enternasyonal** düzeyde ve enternasyonal dayanışma ile olacağına olan inancını taşıması (Slogan: "**Bütün ülkelerin İşçileri Birleşiniz!**") ve
- Zamanın kapitalist ülkelerinde **işçilerin üretim araçlarında özel mülkiyet sahibi olmamaları** nedeniyle de vatanlarına kapitalistler kadar düşkün olmadıklarıdır.

Ancak bu durum, kapitalizmin emperyalizme evrimleşmesiyle **kökten değişmiştir!** Kapitalizmde özgür rekabet, zamanla tekelleşme süreciyle emperyalist çıkarlar ve ilişkiler yaratmış; emperyalizm ise kendi ulusal sınırlarını aşan, aşırı kar ve rant için dünyada hammadde kaynaklarının ve emtia

pazarlarının peşinde koşan asalak ve saldırgan bir kapitalizm haline gelmiştir. Bu nedenle de dünyada hammadde ve Pazar paylaşımı için I. Dünya savaşını başlatmıştır.

İşte Berntein'in Alman işçilerini bu emperyalist paylaşım savaşına göndermeye çalışması gerçek anlamda bir sapıklık ve çarpıtmadır. I. Dünya savaşında paylaşılan ülke ise Osmanlı İmparatorluğu olmuştur.

İşte tam bu noktada tarih sahnesine Mustafa Kemal ve Kuvayi Milliye yani CHP'nin ilk kadroları çıkmaktadır.

Kısaca "Sosyal Demokrasi", emperyalist ülkelerde işçi sınıfının büyük bir bölümünü emperyalist burjuvazinin çıkarlarına destek vermesi için çalışan bir siyasi ideolojidir.

Hâlbuki ki Türkiye'de CHP'nin tarihi kökü ve tarihi misyonu tam tersine emperyalizme karşı mücadeledir. Bakınız; Mustafa Kemal Atatürk bu bağlamda ne diyor?

"Biz, batı emperyalistlerine karşı yalnız kurtuluş ve bağımsızlığımızı korumakla yetinmiyoruz. Aynı zamanda, Batı emperyalistlerinin, güçleri ve bilinen araçlarıyla, Türk milletini, emperyalizme araç olarak kullanmak istemelerine engel oluyoruz. Bununla, bütün insanlığa hizmet ettiğimize inanıyoruz."

Bundan daha açık ifade edilmez! Mücadelenin hedefi, **antiemperyalizm**, muhatabı ise **Türk Milletidir!**

Demek ki CHP'nin ana mücadelesinin karakteri; batı Avrupa tarzı bir **sosyal demokrasi değil**, Türk usulü **antiemperyalizmdir**. Siz bu harekete ister "ulusalci" deyin, ister "gelenekçi" deyin. Hiç fark etmez.

- Emperyalizmin BOP uygulamalarının artık ayan beyan ortada olduğu,
- AKP iktidarının 10 yıllık iktidarında, emperyalistlerle işbirliği içinde bir karşı devrimle Atatürkçü veya Kemalist cumhuriyetin bütün değerlerini tek tek tasfiye ettiği,
- 30 yıldır yine emperyalizmin desteğinde 30 yıldır ülkemize PKK terörünün kan kusturduğu bu siyasal koşullarda

T.C.'yi kuran partinin, yani CHP'nin **ulusal çıkarları ve değerleri savunmaktan** başka hiçbir başka önemli görevi olamaz!

Ayrıntılı değerlendirmeniz ve

İçeriği Yazan: Eren Gürer(Doğrulanmamış) Zaman: Per, 25/04/2013 - 12:53

Ayrıntılı değerlendirmeniz ve eleştirileriniz için teşekkür ederim. Ancak size katılmadığım bazı noktaları belirtmekte fayda görüyorum;

Öncelikle gerek Türkiye'de gerekse Dünya'da sayısı çok olan sosyal demokrasi ideolojisi taraftarlarını, bir **çarpıtma** sonucu ortaya çıkan bir ideolojinin **aldatılmış** taraftarları olarak görmenin yanlış olduğu düşüncesindeyim. Kaldı ki Bernstein'in Marx eleştirisi "İşçilerin vatani yoktur" söyleminden ibaret değil, Marx'ın düşüncesini bir çok yönden yanlış bulan çok boyutlu ve sistematik bir eleştiridir. Bu eleştiriye "İşçilerin vatani yoktur" söylemi gibi proleterya sınıfının durumunun gittikçe kötüleşeceği, sermayenin toplandığı el sayısının azalacağı, orta sınıfın ortadan kalkacağı, şiddetin bu devrimi gerçekleştirmek için doğru yol olduğu düşünceleri ve buna benzer; Marx'ın görüşlerinin temeline oturttuğu bir çok nokta da dahildir.

Eduard Bernstein, 1. Dünya Savaşı esnasında Alman SPD içerisinden kopan "savaş karşıtları" tarafından kurulan USPD'de yer almış ve savaş karşıtı bir tutum izlemiştir. O dönem şiddeti artan

milliyetçilik rüzgarına kapılan SPD'nin 1. Dünya Savaşı'nda yer alması elbette sosyal demokrasi ile izah edilemez ancak Nazilerle birlikte savaşan 3 milyon Alman İşçisi'ni faşist olarak damgalamak ne kadar yanlışsa 1. Dünya Savaşı'na katılan Alman İşçileri'ni "sınıf bilincinin farkında değil" diyerek yaftalamak da o kadar yanlıştır. Benim düşünceme göre bu durumdan çıkarılabilecek tek sonuç, işçi sınıfının çoğunluğunun ulusal programlarını enternasyonal işçi birlikteliğine tercih ettiğidir.

Sosyal demokrasi anti-kapitalist değildir ancak kapitalizmle ciddi sorunları vardır. Kapitalizmin; dilini, kültürünü, tüketim biçimini, müdahalesiz serbest piyasa ekonomisini, görünmez elini kabul etmez. Ancak her medeni toplumun yapacağı gibi bunlarla meşru demokratik siyasi zeminde mücadele eder. Marx'ın "İnsanı şekillendiren koşullarsa, koşulları insanca şekillendirmek gerekir" söylemini kabul eder ve sivil toplum temelinde örgütlenmiş bilinçli, katılımcı, kollektif çıkarı ön plana çıkaran bir halk yaratma amacı güder.

Sosyal demokrasi kesinlikle **anti-emperyalisttir**. Bilindiği üzere burjuvaziye karşı çıkmaz ancak para, maliye politikalarıyla ve sosyal politikalarla eşit gelir dağılımını, devlet imkanlarına eşit düzeyde ulaşımı sağlamayı kendine amaç edinir. Sınıflar arasındaki farkı en aza indirmeyi hedefler.

1923 İzmir İktisat Kongresi'nden anlaşılabilceği gibi Mustafa Kemal ve arkadaşları da ulusal burjuvaziyi yaratmak için çalışmıştır. Öyleyse Mustafa Kemal Atatürk gibi tarihin en büyük anti-emperyalist savaşlarından birini vermiş ve zafer kazanmış bir lideri "emperyalizmle işbirliği yapan bir işçi sınıfı yaratma" amacını gütmüş diyebilir miyiz ? Elbette hayır.

Son olarak CHP'nin "ulusal çıkarları ve değerleri savunması gerekir" cümlelerinin altını çiziyor ve mümkün olursa bu hedefe, ulusal çıkarları sosyal demokrasinin evrensel değerleriyle sentezleyerek pratikte nasıl ulaşabileceğine dair düşüncelerimi bir sonraki yazımda paylaşmak istiyorum.

Chp ulusalcı olmalıdır

İçeriği Yazan: Cengiz(Doğrulanmamış) Zaman: Salı, 28/05/2013 - 11:23

Chp ulu önder Mustafa Kemal'in vefatının ardından anti emperyalist kökeninden kopmuştur. Bugün Avrupa birliğine üyeliği savunan, Abd emperyalizmine en ufak bir eleştiri getirmeyen bir chp ulusal çıkarlarımızı savunamaz. Üstelik chp, Abd emperyalizmin bize dayattığı sözde barış sürecine karşı gerekli etkin bir muhalefet yapamamaktadır. Chp, sınıfsal açıdan sınıf uzlaşmasına dayalı sosyal demokrasiyi rehber almaktan vazgeçip, kemalist anti emperyalist özüne dönmek zorundadır. Ancak o zaman akp'nin 10 yıldır ülkemizi götürdüğü din devleti çizgisini ve bölücü politikalarını etkisiz kılacaktır.

- [Analiz](#) [3]
- [Güncel](#) [4]
- [İç Siyasa](#) [5]
- [Tarih](#) [6]

Kaynak URL (21/05/2024 - 01:09 tarihinde yazdırıldı):

<https://politikadergisi.com/okur-makale/chp-ve-kanatlari>

Bağlantılar:

- [1] <https://politikadergisi.com/pd-uye/eren-gurer>
- [2] <mailto:iletisim@politikadergisi.com>
- [3] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/analiz>
- [4] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/guncel>
- [5] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/ic-siyasa>
- [6] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/tarih>